

Beheerplan De Natuureilanden - Lingemeren

Voorwoord

Voor u ligt het beheerplan van De Natuureilanden Lingemeren. Dit beheerplan is op basis van de het inrichtingsplan van MECANOO d.d. 23 januari 2023 opgesteld.

Het ontwerp betreft een deelgebied van totaalplan De Lingemeren. In voorliggend beheerplan worden de verschillende beheersaspecten en bijbehorende beheermaatregelen beschreven. De beheereenheden worden aan de hand van een referentiefoto's en een korte toelichting verduidelijkt.

INHOUD

3	Gebouwen
7	Verharding en paden
13	Groenelementen
17	Natuurontwikkeling
21	Beplantingsindicatie

De Natuureilanden Beheerplan

Samenstelling

Hans Hooijer, Marten Smits

Uitgave

mei '23

Disclaimer

K3 behoudt zich het auteursrecht voor op alle inhoud in dit document.
Niets uit dit document mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van K3 worden gekopieerd, verspreid, overgenomen en/of verveelvoudigd.
Aan de inhoud van dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

Inrichtingsplan • beheergebied in beeld

Legenda

- Begrenzing
- A** Bedrijfswoningen
- B** Schuurgebouw
- C** Botenhuis
- D** Sauna
- E** Natuurhuisjes

Gebouwen

In het plangebied zijn verschillende bebouwingstypen te onderscheiden. Iedere typologie heeft een eigen uitstraling passend bij zijn functie. Onderlinge samenhang wordt verkregen door de toepassing van eenzelfde vormtaal en materialisatie. Het beheer van de bebouwing dient hierop aan te sluiten.

Gebouwen

(BEDRIJFS-)WONINGEN

De bestaande bedrijfswoningen (2 stuks) blijven behouden en worden bewoond door de beheerders van De Lingemeren. De beheerders dragen zorg voor het natuurbeheer, het toezicht en de recreatieve functies in het gebied.

SAUNA

Op één eiland komt een kleinschalige saunavoorziening voor de bezoekers van de natuurhuisjes.

DE SCHUUR

De oude schuren van de voormalige boerderij maken plaats voor een nieuw schuurgebouw met recreatie- en horecafunctie. Een gedeelte van de schuur wordt ingericht als kas. In de kas worden gewassen verbouwd voor lokale consumptie door recreanten. Rondom het schuurgebouw komen moestuinen en een kleinschalige natuur boomgaard. Het schuurgebouw wordt beheerd door de beheerders van het gebied.

NATUURHUISJES

Er komen 23 natuurhuisjes in het gebied. Op de oever staan 6 natuurhuisjes die ook bereikbaar zijn voor mindervaliden. De andere en 17 natuurhuisjes staan op de nieuwe eilandjes. De eilanden waarop geen huisjes staan zijn zo ingericht dat zij niet toegankelijk zijn voor recreatie.

BOTENHUIS

Er komt één eiland met daarop een botenhuis voor de boten/ kano's. Vanuit dit centraal gelegen eiland kunnen bezoekers per boot/kano naar de eilanden varen.

Ontsluiting• beheergebied in beeld

Verharding & Paden

Legenda

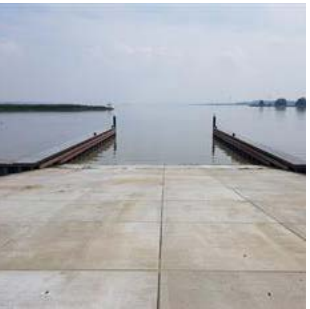
- A** Wandel- fietspad halfverharding
- B** Parkeren grasbeton
- C** Rijwegen
- D** Botenhelling
- E** Schouwpad
- F** Vlonders + bruggen
- G** Secundaire ontsluiting (struipaden)

Het plangebied wordt op verschillende niveaus ontsloten. Hoofdontsluiting vindt plaats vanaf de Ommerenveldseweg. Deze ontsluiting takt aan op de parkeerplaats en de bedrijfsgebouwen. Hiervandaan ontsluiten verschillende halfverharde paden en vlonders het gebied. Daarnaast zijn er ook schouwpaden voor onderhoudswerkzaamheden.

Verharding & Paden

WANDELPADEN HALFVERHARDING

De infrastructuur bestaat voor een groot deel uit halfverharde paden, deze paden verschillen qua breedte en fractie halfverharding (grof, fijn, gemengd). Door de aanwezigheid van bomen zullen bladeren en zaden tussen het grind terecht komen. Het beheer bestaat uit 2 maal per jaar het organische materiaal weg te blazen en het onkruid te verwijderen. Het schoonblazen gebeurt in maart en oktober en het onkruid wordt in de zomerperiode verwijderd. Om de 7 jaar vindt groot onderhoud aan de halfverharding plaats.

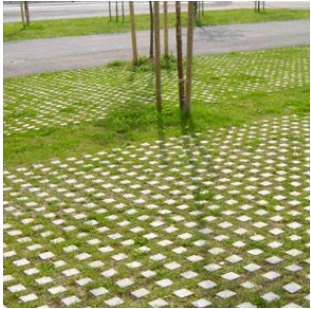

BOTENHELLING

De botenhelling wordt 2 maal per jaar geborsteld om eventueel aanwezige algen – in verband met gladheid - te verwijderen.

PARKEREN GRASBETON

Het grasbeton wordt meegenomen in het maaibeheer en 2 maal per jaar gemaaid. Het maaien gebeurt 2 maal per jaar: eerste half mei-half juni, tweede ronde in sept – half okt. Door deze maaitijdstippen ontstaat een vegetatie die bloeit in de zomerperiode. De parkeerplaats is afgesloten met een houten toegangspoort en is alleen toegankelijk voor bezoekers. De beheerder van het terrein zorgt voor ontvangst en toegang tot het parkeerterrein.

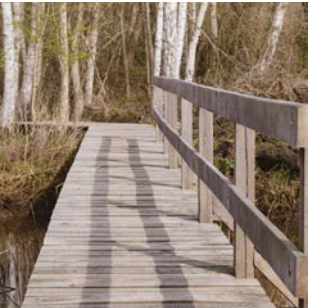

SCHOUW PAD

Het schouwpad wordt meegenomen in het maaibeheer en 2 maal per jaar gemaaid. Het maaien gebeurt 2 maal per jaar: eerste half mei-half juni, tweede ronde in sept – half okt. Door deze maaitijdstippen ontstaat een vegetatie die bloeit in de zomerperiode.

RIJWEGEN

De klinkerverhardingen worden 2 maal per jaar geveegd met een veegwagen. De veegwagen dient uitgerust te zijn met kunststof borstels om slijtage aan de klinkers te voorkomen.

VLONDERS + BRUGGEN

De vlonders en bruggen worden voornamelijk gebruikt door fietsers, voetgangers en onderhoudsverkeer. Door het intensieve gebruik van de bruggen is het gewenst om te controleren op beschadigingen, slijtage en eventueel gladheid in de winter.

Groenelementen

Het eindbeeld van het planontwikkeling wordt grotendeels bepaald door de verschillende groenelementen in het gebied. Met het groen wordt aansluiting gezocht bij de landschappelijke omgeving. De buitenrand bestaat uit inheems materiaal en zal een natuurlijke uitstraling krijgen. Rondom de bestaande bebouwing sluit de beplanting meer aan om de culturellijke landschapselementen. Op de eilanden met natuurhuisjes wordt zowel een natuurlijke als culturellijke beplanting toegepast. De natuureilanden worden volledig natuurlijk ingericht

Groenelementen• beheergebied in beeld

Legenda

- A** Bosranden
- B** Boomgaarden
- C** Bloemrijke graslanden
- D** Bomen (solitair)
- E** Bomenrijen
- F** Moestuin
- G** Natuureilanden en watergangen
- H** Natuureilanden met huisjes

Groenelementen

BOS(RANDEN)

De bossen en bosranden bestaan uit verschillende inheemse soorten die van oorsprong voorkomen in het Betuwe landschap. Na aanplant mag het bosje zich de eerste jaren ontwikkelen. Door de plantafstand ruimer te nemen, kunnen de bomen mooier uitgroeien zonder vroegtijdig dunnen. De soorten worden in groepen aangeplant zodat de diversiteit aan soorten ook voor toekomst. Het bosje wordt eens per 10 jaar gedund. Hierbij wordt een selectie gemaakt, waarbij de verhouding tussen de soorten gelijk blijft met die van de aanplant. De dunning vindt plaats vanaf half juli tot half maart.

BOMEN (SOLITAIR)

Deze bomen staan vrij in de graslanden en kunnen vrij uitgroeien tot laagvertakte bomen. Voor deze bomen geldt de zorgplicht en daarmee de VTA-controle eens per twee jaar. De begeleidingssnoei gebeurt gemiddeld eens per vijf jaar in de periode vanaf half juli tot half maart.

BOOMGAARDEN

De hoogstam fruitbomen bestaan uit diverse fruitsoorten en rassen. De begeleidingssnoei gebeurt gemiddeld jaarlijks na de vruchtdracht, eind juli - augustus. De snoei dient te gebeuren door of onder begeleiding van ervaren medewerkers.

BOMENRIJEN

De bomerijen bestaan uit bomen van de 1e grootte, deze worden ongeveer 20-25 meter hoog. In verband het beheer van de aangrenzende percelen, dienen overhangende, lage takken verwijderd te worden. Voor deze bomen geldt de zorgplicht en daarmee de VTA-controle eens per twee jaar. De begeleidingssnoei gebeurt gemiddeld eens per twee jaar in de periode vanaf half juli tot half maart.

(BLOEMRIJKE) GRASLANDEN

De graslanden bestaan voor een groot deel uit kruidachtige vegetatie, waardoor een aantrekkelijk beeld ontstaat voor recreanten in de bloeiperiode. Het maaien gebeurt 2 maal per jaar: eerste half mei-half juni, tweede ronde in sept – half okt. Door deze maaitijdstippen ontstaat een vegetatie die bloeit in de zomerperiode.

MOESTUIN

De moestuinen worden onderhouden door de beheerders van het terrein. In net name het groeiseizoen wordt hier op een biologisch verantwoorde wijze gewassen verbouwd voor lokale consumptie.

Groenelementen

NATUUREILANDEN EN WATERGANGEN

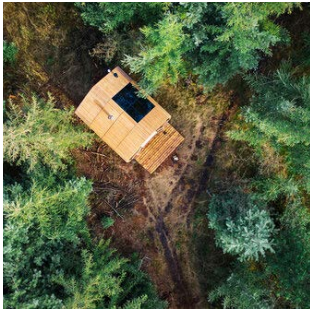
Rondom de natuureilanden ligt water met een breedte van gemiddeld 5 – 15 m. De flauw aflopende taluds zullen begroeien met oevervegetatie. Aan de hand van een jaarlijkse controle op het dichtgroeien van de watergangen vindt er beheer plaats. Dit beheer bestaat uit het maaien en afvoeren van de oevervegetatie en vindt plaats in de periode van half augustus tot half oktober.

De natuureilanden zijn niet toegankelijk voor recreatie.

EILANDEN MET NATUURHUISJES

De natuureilanden met een natuurwoning worden maandelijks gecontroleerd en waar nodig beheerd. Aan de hand van de controle wordt het benodigde beheer uitgevoerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de aanwezige flora en fauna en de natuurlijke uitstraling van het gebied. Gezien de diversiteit in vormen en inrichting van de van eilanden is dit per eiland maatwerk. De eilanden waarop geen huisjes staan zijn niet toegankelijk voor recreatief gebruik.

ZWERFAFVAL

Door het gebied toegankelijk te maken voor recreanten, neemt de hoeveelheid zwerfvuil ook toe. Gemiddeld genomen moet er 5 maal per jaar zwerfvuil verwijderd worden. Waar nodig worden afvalbakken geplaatst.

Natuurontwikkeling

De noordzijde van het plangebied wordt zo ingericht dat het niet toegankelijk is voor recreanten. Hier staat de natuur centraal en treed er geen verstoring op. De natuur is tijdens het kwetsbare broedseizoen afgesloten voor recreanten. De afsluiting gebeurt op het water met een drijvende ballenlijn en op het land met een hekwerk.

De eilanden worden natuurlijk ingericht met inheemse beplantingen, de flauwe taluds bevorderen de ontwikkeling van een afwisselende oevertvegetatie. De eilanden zijn bij uitstek geschikt voor watervogels die hier een veilige broedomgeving vinden. De vegetatierijke oevers zijn geschikte leefgebieden voor amfibieën en vissen.

De bosranden en struwelen op de oevers sluiten ook aan op de omgeving met een inheemse beplanting. De boomvormers en heesters zorgen voor een dichte beplanting die veiligheid biedt aan tal van vogels en kleine zoogdieren. Daarnaast de is de gradiënt van droog naar nat en de bijhorende variatie in beplanting interessant voor insecten.

Legenda

- A** Natuureilanden
- B** Oevertvegetaties
- C** Bosranden / Struweel

Natuurontwikkeling • overzicht van natuurareaal

NATUURONTWIKKELING

Als onderdeel van de ontwikkeling Lingemeren wordt ook het perceel aan de Ommerenveldseweg, ter hoogte van nr. 65, omgevormd. Het perceel heeft nu een agrarische bestemming en wordt, aansluitend bij de omgeving, omgevormd naar een natuurlijk terrein met een extensief beheer. Het perceel van ca. 1 ha wordt natuurlijk ingericht met inheemse beplantingen en kruidenrijke vegetatie.

De overgangen naar het water bestaan uit natuurvriendelijke oevers. Langs de randen komen verspreid enkele bossages te staan als overgang naar de belendende percelen. Verschillende groenelementen met bijhorende beheersvormen, zoals voorgaand beschreven zijn, komen ook hier terug. Zoals; bosranden, bloemrijke graslanden en watergangen met oevers.

Natuurtype; Kruiden- en faunarijk grasland met struweel. Variatie in structuur is belangrijk voor faunasoorten die in dit grasland voorkomen. Zo zorgt een afwisseling tussen korte en hoge vegetatie met plaatselijk ruigte en struweel voor verschil in microklimaat, hetgeen van belang is voor dagvlinders, andere insecten, reptielen, vogels en kleine zoogdieren.

Natuurontwikkeling • niet toegankelijke natuur

Indicatie beplanting• beheergebied in beeld

Beplantingsindicatie

Legenda

- A** Laanbeplanting en solitaire bomen
- B** Beplanting op de eilanden
- C** Beplanting rondom bij de moestuin
- D** Beplanting in houtwallen

De beplantingsindicatie is gebaseerd op voornamelijk inheemse soorten. Hierbij sluiten we aan op de omgeving en versterken de lokale biodiversiteit. Door houtwallen, kleine bosjes en natuurlijke oevers aan te leggen ontstaat een uitgebreid netwerk waar planten en dieren kunnen leven en uitgebreid kunnen foerageren. Zo ontstaat één groot leefgebied voor plant en dier.

Beplantingsindicatie

LAANBEPLANTING EN SOLITAIRE BOMEN

Inheemse bomen en heesters aansluitend op het waterrijke milieu en op de landschappelijke en cultuurlijke omgeving. Enkele kenmerkende soorten staan hiernaast afgebeeld

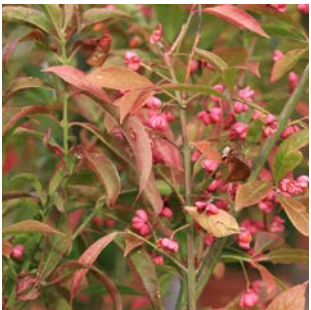
Alnus glutinosa

Ulmus laevis

Fraxinus excelsior

Euonymus europaeus

Ribes rubrum

Rubus idaeus

BEPLANTING OP DE EILANDEN

Inheemse bomen en heesters aansluitend op het waterrijke milieu en op de omgeving. Enkele kenmerkende soorten staan hiernaast afgebeeld

Juglans regia

Juglans regia

Tillia cordata

Alnus glutinosa

Betula lenta

Salix alba Velveton

Prunus avium

Prunus avium

Robinia pseudoacacia

Fraxinus excelsior

Salix viminalis

Tillia cordata

Beplantingsindicatie

BEPLANTING RONDOM DE MOESTUIN

Hier sluit de beplanting aan op het moestuin karakter. Veel eetbare soorten en enkele aromatische planten maken hier deel uit van het assortiment. Enkele kenmerkende soorten staan hiernaast afgebeeld.

Corylus avellana

Rheum rhabarbarum

Rubus rugosa

Cornus mas

Cornus sanguinea

Corylus avellana

Sambucus nigra

BEPLANTING IN DE HOUTWALLEN

De beplanting in de houtwallen sluit aan bij het omliggende landschap, dit zijn voornamelijk inheemse soorten.

Ribes rubrum

Juglans regia

Malus domestica

Ilex aquifolium

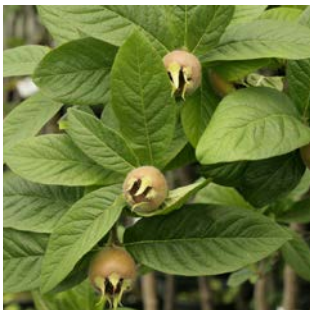
Ligustrum vilgare

Prunus spinosa

Tillia cordata

Mespilus germanica

Prunus domestica

Pyrus communis

Rosa canina

Rosa rubiginosa

Sambucus nigra

Viburnum opulus

